

Resultaten NSL Monitoringsronde 2020

■ ■ ■ ■ ■

1. Monitoringsrapportage NSL 2020 (korte samenvatting)

Uit de Monitoringsrapportage NSL 2020¹ blijkt dat de luchtkwaliteit iets verder is verbeterd. In vrijwel heel Nederland liggen de concentraties stikstofdioxide en fijnstof in 2019 onder de Europese grenswaarden. Ook onder deze grenswaarden is luchtverontreiniging nog schadelijk. Daarom is er beleid om de luchtkwaliteit te verbeteren.

Op een beperkt aantal plaatsen worden nog overschrijdingen berekend. Hierdoor voldoet Nederland nog niet aan de Europese grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀.

De Monitoringsrapportage NSL 2020 is in te zien op de website van RIVM via de volgende link www.rivm.nl/publicaties/monitoringsrapportage-nsl-2020

1.1 Situatie voor NO₂

In een aantal drukke straten in binnensteden wordt de grenswaarde voor stikstofdioxide (NO₂) nog overschreden. Voor Noord-Holland zijn de berekende overschrijdingen voor NO₂ op 3 toetspunten langs de Stadhouderskade in de gemeente Amsterdam relevant. Langs de A5 bij Haarlemmermeer zijn eveneens overschrijdingen berekend. Volgens het bevoegd gezag (het Rijk) zijn deze laatste echter onterechte overschrijdingen, omdat op deze locaties op basis van het blootstellingscriterium² niet hoeft te worden getoetst voor NO₂. Het aantal overschrijdingen voor NO₂ neemt af. De komende jaren zal deze ontwikkeling naar verwachting doorzetten. Het is moeilijk aan te geven in welk tempo dat zal gaan. In paragraaf 2.1.1 wordt nader ingegaan op de situatie voor NO₂ in Noord-Holland.

1.2 Situatie voor PM₁₀

In het grootste deel van het land zijn de grenswaarden niet overschreden. Een uitzondering daarop zijn enkele locaties in gebieden met industrie en intensieve veehouderij. Ook in Noord-

¹ Monitoringsrapportage NSL 2020, RIVM-rapport 2020-0164

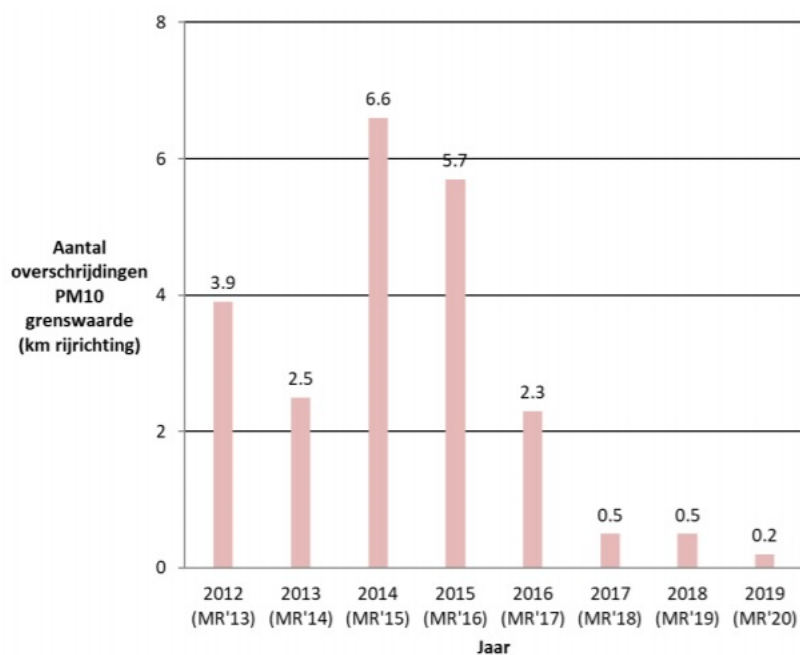
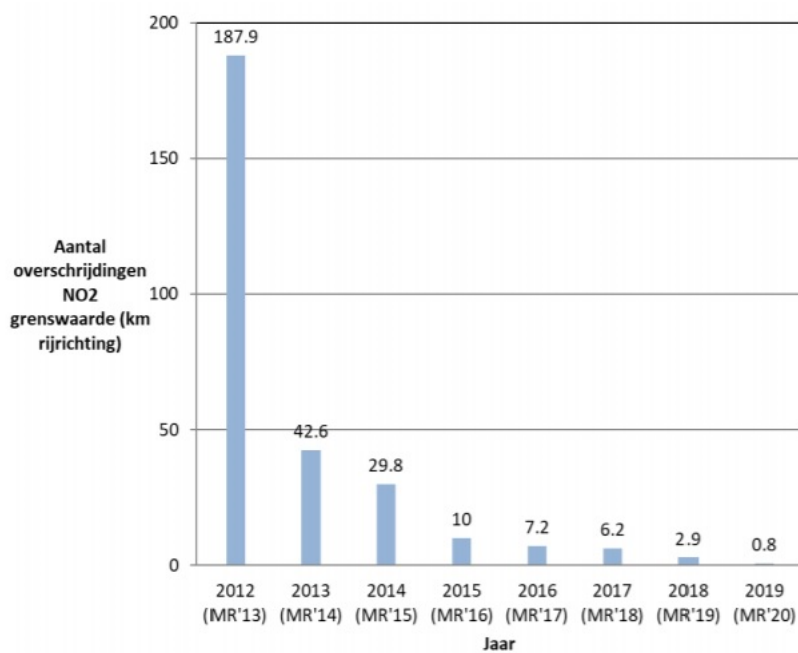
² Voor toelichting hierop zie o.a. bijlage 2 en/of Monitoringsrapportage NSL 2020

Holland wordt in 2019 vrijwel overal aan de grenswaarden voor PM_{10} voldaan. Uit de NSL Monitoringsrapportage komt naar voren dat in de gemeente Velsen voor 2019 nog twee overschrijdingen (overeenkomend met 0,2 km weg per rijrichting) voorkomen van de etmaalnorm van PM_{10} (dit is een daling ten opzichte van de 5 overschrijdingen in 2018). Daarnaast is er voor 2019 op één van die punten ook een overschrijding van de jaarnorm geconstateerd. Ook voor de zichtjaren 2020 en 2030 zijn op deze locaties overschrijdingen berekend. De berekende overschrijdingen worden echter niet als feitelijke overschrijdingen beoordeeld, omdat op deze locaties op basis van het blootstellingscriterium niet hoeft te worden getoetst voor PM_{10} . In paragraaf 2.1.2 wordt nader ingegaan op de situatie voor PM_{10} in Noord-Holland.

Sinds 1 januari 2015 zijn ook Europese normen en blootstellingscriteria voor de fijnere fractie van fijnstof ($PM_{2,5}$) van kracht. Vooruitlopend op de invoering van deze normen is in de afgelopen Monitoringsrondes reeds op overschrijdingen van de jaargemiddelde concentratie getoetst. Evenals in voorgaande jaren zijn ook in deze Monitoringsronde voor $PM_{2,5}$ voor 2019 in Noord-Holland geen overschrijdingen van de norm geconstateerd.

1.3 Vergelijking resultaten monitoringsronde 2019 met voorgaande jaren

Tijdens de looptijd van het NSL is de luchtkwaliteit in Nederland aanzienlijk verbeterd. In figuur 2.5 van de landelijke monitoringsrapportage is het aantal overschrijdingen langs wegen (in kilometer rijrichting) te zien voor NO_2 en PM_{10} voor de gepasseerde jaren 2012 tot en met 2019. De figuur laat zien dat de NO_2 concentratie gestaag daalt: het aantal berekende overschrijdingen daalt van 187,9 kilometer in 2012 naar 0,8 kilometer in 2018. Ook voor PM_{10} is een daling waarneembaar: het aantal berekende overschrijdingen daalt voor deze component van 3,9 kilometer in 2012 naar 0,2 kilometer in 2019.

Figuur 2.5 Overzicht van het aantal overschrijdingen langs wegen voor NO₂ (boven) en PM₁₀ (onder) in kilometer rijrichting zoals berekend door de monitoringstool voor de gepasseerde jaren uit de verschillende monitoringrondes vanaf 2012 (MR2013). Van overschrijding grenswaarde is sprake indien de jaargemiddelde concentratie NO₂ > 40,5 µg/m³ en PM₁₀ > 31,2 µg/m³. Let op, dit overzicht bevat alle berekende overschrijdingen, ook die waarvan het bevoegd gezag heeft aangegeven dat ze onterecht zijn. De verticale schaal is niet gelijk in beide figuren.

1.4 Luchtkwaliteitsverwachting

Als vooruitblik zijn in de Monitoringsrapportage NSL 2020 ook rekenresultaten op basis van prognoses voor 2020 en 2030 gepresenteerd. Naast het zichtjaar 2020 voor de korte termijn, is zichtjaar 2030 aan de rapportage toegevoegd omdat er behoefte is aan inzicht in de luchtkwaliteit op de middellange termijn.

Prognose NO₂

In de prognose voor 2020 worden nog een zeer beperkt aantal overschrijdingen van de grenswaarde voor NO₂ berekend. Voor Noord-Holland betreft het hier de twee punten op de locatie langs de A5 in gemeente Haarlemmermeer. Eerder al is aangegeven dat op deze locatie volgens het bevoegd gezag (het Rijk) niet getoetst hoeft te worden. Voor 2030 zijn geen NO₂-overschrijdingen meer berekend.

Prognose PM₁₀

In de prognose voor 2020 en 2030 worden voor PM₁₀ overschrijdingen berekend op de eerdergenoemde 2 punten op de locatie in gemeente Velsen, waar voor 2019 ook overschrijdingen zijn berekend.

Voor PM_{2,5} zijn voor 2020 en 2030 geen overschrijdingen van de norm berekend.

1.5 Blootstelling

Om te bepalen aan welke concentraties de bevolking wordt blootgesteld, zijn ook op alle woonadressen in Nederland concentratieberekeningen uitgevoerd. Deze per adres berekende concentraties NO₂ en PM₁₀ zijn gekoppeld aan het aantal personen dat op dat adres woont om te bepalen aan welke concentraties bewoners zijn blootgesteld. De rapportage toont de gemiddelde concentraties waaraan bewoners binnen een provincie of heel Nederland worden blootgesteld: de bevolkingsgewogen concentratie.

Uit de landelijke monitoringsrapportage (tabel 4.1 en 4.2 uit de Monitoringsrapportage NSL 2020) blijkt dat de concentraties NO₂ en PM₁₀ waar de bevolking aan wordt blootgesteld sinds

2010 op hoofdlijn dalen. Oftewel, gemiddeld laten de huidige prognoses een verbetering zien in de gezondheidsbelasting door luchtverontreiniging (NO₂ en PM₁₀).

Tabel 4.1 Bevolkingsgewogen concentratie NO₂ gemiddeld per provincie in µg/m³.

Provincie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2030
Drenthe	15,0	14,8	14,3	13,0	13,3	11,7	12,6	11,8	12,0	11,4	10,3	7,3
Flevoland	19,7	19,1	17,6	14,8	14,9	15,2	15,9	15,5	14,6	13,4	13,3	9,3
Friesland	14,0	13,8	13,2	12,3	12,4	10,9	11,7	10,7	11,0	10,8	9,9	7,2
Gelderland	22,8	21,6	20,5	19,4	19,0	18,3	18,8	18,5	17,5	16,5	15,3	10,6
Groningen	14,7	15,3	14,7	13,7	13,9	12,1	12,6	12,0	11,9	11,8	10,6	7,4
Limburg	22,5	21,7	20,0	19,7	18,1	18,2	19,0	18,9	18,1	16,4	15,2	10,1
Noord-Brabant	24,9	23,5	22,5	22,1	21,4	20,7	21,0	21,3	19,5	18,4	17,4	12,2
Noord-Holland	24,5	23,9	22,2	20,1	20,5	20,0	20,8	20,5	19,6	18,1	18,1	12,8
Overijssel	20,0	18,1	17,3	15,7	16,0	14,9	16,1	15,3	15,3	14,6	12,9	9,0
Utrecht	26,4	24,9	24,4	22,2	21,8	21,3	22,0	21,4	19,8	18,5	18,2	12,1
Zeeland	22,2	21,0	18,6	18,7	17,1	16,6	17,1	16,8	16,8	15,5	15,1	11,2
Zuid-Holland	30,7	30,5	28,6	25,7	25,1	24,1	24,4	23,9	22,9	21,5	20,8	14,8
Nederland	24,5	23,3	22,1	20,5	20,1	19,3	19,9	19,6	18,8	17,5	16,7	11,7

De gemiddelde concentratie NO₂ waar de bevolking in Noord-Holland (evenals in heel Nederland) als geheel aan wordt blootgesteld is in 2019 gedaald ten opzichte van 2018. De huidige prognose is dat de gemiddelde blootstelling van de bevolking aan NO₂ in 2020 en 2030 daalt ten opzichte van die in 2019.

Tabel 4.2 Bevolkingsgewogen concentratie PM₁₀ gemiddeld per provincie in µg/m³.

Provincie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2030
Drenthe	22,0	22,3	18,6	17,7	17,8	15,6	14,7	14,6	15,9	15,0	14,7	12,9
Flevoland	23,5	24,1	19,9	18,9	19,0	17,0	16,7	16,4	17,5	16,2	16,1	14,2
Friesland	21,2	21,7	17,4	16,6	16,6	14,6	14,3	14,2	15,5	14,7	14,5	13,0
Gelderland	25,2	25,8	22,4	21,3	21,2	19,1	18,3	18,1	18,9	17,7	17,5	15,0
Groningen	21,7	21,7	17,8	16,9	17,1	14,9	14,3	14,2	15,6	14,9	14,7	13,1
Limburg	25,9	25,3	22,6	22,6	21,2	19,3	17,8	17,8	19,0	17,1	17,8	14,8
Noord-Brabant	26,1	26,4	22,9	22,3	21,8	19,5	18,4	18,7	19,5	18,3	18,5	15,7
Noord-Holland	25,2	25,9	21,3	20,2	20,5	18,3	18,9	18,4	19,6	17,9	17,8	15,9
Overijssel	23,7	24,3	20,9	19,7	19,9	17,7	16,9	16,6	17,7	16,6	16,2	14,1
Utrecht	25,9	26,8	23,0	21,8	21,9	19,6	19,3	19,0	20,0	18,6	18,4	16,0
Zeeland	24,1	24,4	19,4	19,4	18,4	16,4	16,2	16,5	17,6	16,1	16,9	14,8
Zuid-Holland	26,1	26,9	22,1	21,4	21,3	19,0	19,2	19,1	20,1	18,4	18,5	16,4
Nederland	25,1	25,6	21,6	20,8	20,6	18,4	18,1	17,9	19,0	17,6	17,6	15,3

De gemiddelde concentratie PM₁₀ waar de bevolking in Noord-Holland (evenals in heel Nederland) als geheel aan wordt blootgesteld is in 2019 gedaald ten opzichte van 2018. De huidige prognose is dat de gemiddelde blootstelling van de bevolking aan PM₁₀ in 2020 en 2030 daalt ten opzichte van die in 2019.

2.1 Nadere beschouwing Noord-Holland aan hand van NSL-Monitoringstool

2.1.1 Resultaten voor het jaar 2019: NO₂-concentratie

In Noord-Holland is voor NO₂ in de monitoringsrapportage NSL 2020 voor het jaar 2019 op een beperkt aantal plaatsen sprake van een overschrijdingen. Deze doen zich met name voor langs drukke binnenstedelijke wegen in Amsterdam en langs de Rijksweg in Haarlemmermeer. In tabel 1 zijn de resterende knelpunten voor NO₂ uit de monitoringsrapportage NSL 2020 (voor het jaar 2019) weergegeven.

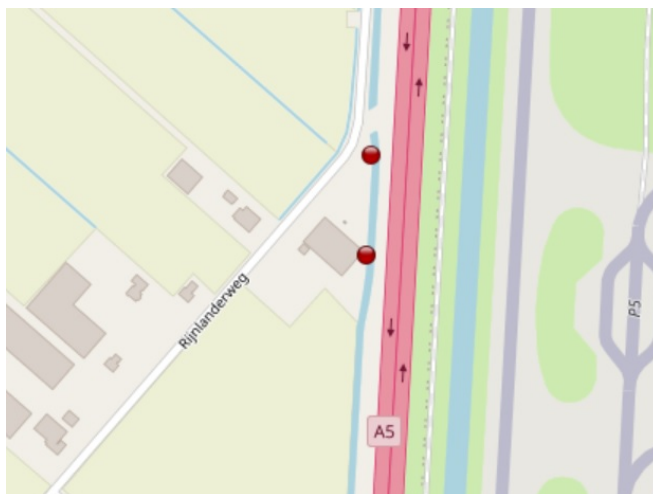
Tabel 1: Overzicht overschrijdingen NO₂ (in kilometer rijrichting) per gemeente in Noord-Holland, voor het jaar 2019

Gemeente	Totaal 2019 (km)	Rijksweg 2019 (km)	Provinciale weg 2019 (km)	Lokale weg 2019 (km)	Overig ³ 2019 (km)
Amsterdam	0,3	0	0	0,3	0
Haarlemmermeer	0,2	0,2	0	0	0
Totaal Noord-Holland	0,5	0,2	0	0,3	0

Situatie Haarlemmermeer (nabij Schiphol)

Voor Haarlemmermeer is sprake van overschrijdingen op 2 punten. Deze zijn gelegen langs de A5 nabij Schiphol.

In figuur 1 is de locatie van deze punten weergegeven.

³ Waterschaps- en private wegen

Figuur 1: Wegvakken Rijksweg A5 Haarlemmermeer (nabij Schiphol), met berekende overschrijding NO₂ voor 2019

Volgens het bevoegd gezag (het Rijk) zijn dit onterechte overschrijdingen, omdat op deze locaties op basis van het blootstellingscriterium niet hoeft te worden getoetst voor NO₂. Deze punten worden dan ook niet als overschrijdingen behandeld in de Aanpassing NSL 2018.

Situatie Amsterdam

De Monitoringsrapportage NSL 2020 geeft aan dat voor Amsterdam voor 2019 op 3 toetspunten overschrijdingen voor NO₂ worden berekend. Een nadere analyse geeft aan dat de knelpunten gelegen zijn langs de Stadhouderskade, een drukke, binnenstedelijke weg, en dat hier wél sprake is van overschrijdingen van de grenswaarden. Gemeente Amsterdam is bevoegd gezag voor deze weg. Middels de eerdergenoemde Aanpassing NSL 2018 heeft de gemeente, in samenspraak met het Rijk, aanvullende maatregelen verbonden aan het NSL om de resterende knelpunten binnen haar grondgebied aan te pakken. Dit heeft er in geresulteerd dat ten opzichte van voorgaande jaren het aantal knelpunten in Amsterdam is afgenomen.

Figuur 2: Amsterdam, wegvakken Stadhouderskade, met berekende overschrijdingen NO₂ voor 2019 (in rood)

2.1.2 Resultaten voor het jaar 2018: PM₁₀ concentratie

De monitoringsrapportage NSL 2020 geeft aan dat voor gemeente Velsen voor 2019, net als voorgaande jaren, een overschrijding van de *etmaalnorm*⁴ voor PM₁₀ is berekend. De

⁴ Voor fijnstof (PM₁₀) gelden twee normen: een jaarnorm en een etmaalnorm. Bij de jaarnorm is de grenswaarde een jaargemiddeldeconcentratie fijnstof van 40 µg/m³ en bij de etmaalnorm

overschrijding wordt berekend op 2 punten (in 2018 was hier nog sprake van overschrijdingen op 5 punten). Op één van deze locaties wordt voor 2019 ook een overschrijding van de jaarnorm berekend.

Tabel 2: Overzicht overschrijdingen PM_{10} (in kilometer rijrichting) per gemeente in Noord-Holland, voor het jaar 2019

Gemeente	Totaal 2019 (km)	Rijksweg 2019 (km)	Provinciale weg 2019 (km)	Lokale weg 2019 (km)	Overig ⁵ 2019 (km)
Velsen	0,2	---	---	0,2	---

Situatie Velsen

In Velsen is sprake van overschrijdingen op twee punten (in rood).

Figuur 3: gemeente Velsen, wegvakken Noordersluisweg, met berekende overschrijdingen PM_{10} voor 2020

mag maximaal 35 dagen per jaar een overschrijding van de fijnstofconcentratie boven de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voorkomen, hetgeen equivalent is met een jaargemiddelde van 32,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

⁵ Waterschaps- en private wegen

De 2 punten zijn gelegen aan de Noordersluisweg, aan de noordkant van het sluizencomplex nabij het Tata Steelterrein. Gemeente Velsen oordeelde eerder dat zij de punten geredeneerd vanuit gezondheidsoverwegingen graag als toetspunten blijft zien⁶.

Het ministerie van I&W stelt echter dat op deze twee punten geen sprake is van een feitelijke overschrijding, omdat geen sprake is van blootstelling op grond van artikel 22 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl).⁷ Daarom worden deze locaties niet als overschrijding behandeld in de Aanpassing NSL 2018.

⁶ Brief aan Ministerie van IenW, kenmerk IDE/msc/2018-647 dd 16 februari 2018

⁷ Uit: Aanpassing Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) 2018, kabinetsbesluit, 27 september 2018

Appendix 1: Achtergrond NSL, Monitoringstool en SLA

Europese grenswaarden voor PM₁₀ en NO₂

In de Wet milieubeheer en de Europese richtlijn luchtkwaliteit 208/5/EG zijn voor diverse stoffen grenswaarden en streefwaarden opgenomen. Nederland moet sinds juni 2011 aan de grenswaarde voor PM₁₀ voldoen en sinds 2015 aan de grenswaarde voor NO₂.

Als de concentratie op een locatie hoger is dan de grenswaarde, hoeft dit nog niet te betekenen dat sprake is van een knelpunt voor de luchtkwaliteit. De EU-richtlijn stelt namelijk dat de luchtkwaliteit niet op alle locaties beoordeeld hoeft te worden (Toepasbaarheidsbeginsel) en dat geen beoordeling hoeft plaats te vinden op locaties waar geen significante blootstelling is (Blootstellingscriterium). De ratio hierbij is dat de luchtkwaliteit wordt beoordeeld daar waar mensen worden blootgesteld aan luchtverontreiniging.

Als er geen sprake is van significante blootstelling, is de gezondheid van burgers niet in het geding. In deze gevallen is er bij een overschrijding van de grenswaarden vanuit het oogpunt van gezondheid geen dwingende noodzaak noch een directe aanleiding om kostbare maatregelen te nemen, zoals het aanbrengen van schermen, het toepassen van ventilatiesystemen en dergelijke. Voor een nadere omschrijving van deze begrippen wordt verwezen naar Appendix 1.

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) en Aanpassing NSL 2018

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (verder NSL) is een programma om de luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren. In het NSL, dat in 2009 van kracht werd, werken het

Rijk en decentrale overheden samen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Het doel is dat overal in Nederland zo snel mogelijk aan de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) wordt voldaan.

Wat is de Aanpassing NSL 2018?

Tijdens de looptijd van het NSL is de luchtkwaliteit in Noord-Holland en de rest van Nederland aanzienlijk verbeterd. Toch bleek bij een tussentijdse evaluatie in 2017 dat een aantal hardnekkige knelpunten bleef bestaan. Om deze resterende knelpunten versneld aan te pakken, besloot het kabinet in 2018 tot een aanpassing van het NSL: de Aanpassing NSL 2018⁸. De Aanpassing NSL 2018 omvat een extra maatregelenpakket, waar het Rijk cofinanciering tegenoverstelt, om de resterende luchtkwaliteitsknelpunten versneld op te lossen en zodoende de termijn van overschrijding van de grenswaarden zo kort mogelijk te houden. Het NSL, tezamen met de Aanpassing NSL 2018, blijft gericht op het op de kortst mogelijke termijn bereiken van de Europese grenswaarden voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) in Nederland.

Voor Noord-Holland zijn in het kader van de Aanpassing NLS 2018 vooral de berekende overschrijdingen in gemeente Amsterdam (allen gelegen langs drukke, binnenstedelijke wegen) van belang. De locaties Haarlemmermeer (nabij A5 Schiphol) en Velsen worden door het ministerie niet als overschrijding behandeld in de Aanpassing NSL 2018, omdat hier naar de mening van het ministerie geen sprake is van een feitelijke overschrijding (geen blootstelling op grond van artikel 22 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl)).

De Aanpassing NSL 2018 is opgesteld in samenspraak met de betrokken gemeenten en omvat afspraken die het Rijk direct maakt met deze gemeenten. Voor Noord-Holland betreft het de gemeente Amsterdam. De provincie Noord-Holland is geen partij in de Aanpassing NSL 2018. De Aanpassing NSL 2018 brengt geen wijzigingen aan in het functioneren van het NSL.

De aanvullende maatregelen die zijn genomen in het kader van de Aanpassing NSL 2018 meegenomen worden sinds 2019 meegenomen in de jaarlijkse monitoringsronden.

⁸ Kamerbrief over aanpassing NSL 2018, Stass lenW, 28 september 2018

Doorlooptijd NSL en Aanpassing NSL 2018

Het NSL, tezamen met de Aanpassing NSL 2018, loopt tot het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het wettelijk kader rondom de beoordeling van luchtkwaliteit wijzigen.⁹

Jaarlijkse Monitoring NSL aan de hand van de Monitoringstool

Elk jaar vindt monitoring van het NSL plaats. Deze monitoring wordt uitgevoerd door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Kenniscentrum Infomil. Aan de hand van de jaarlijkse monitoringsronde wordt de ontwikkeling van de luchtkwaliteit in Nederland gevolgd én wordt nagegaan in hoeverre Nederland aan de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof voldoet. Het instrument waarmee de overheden de monitoring van het NSL uitvoeren, wordt de **Monitoringstool** genoemd.

Centraal onderdeel van de Monitoringstool zijn de luchtkwaliteitsberekeningen, waarvoor de verantwoordelijke overheden de (lokale) invoergegevens aanleveren. Daarnaast wordt aan de hand van de Monitoringstool de voortgang van projecten en maatregelen binnen lokale programma's bekeken. De resultaten van de jaarlijkse monitoringsronde worden weergegeven in de Monitoringsrapportage NSL. De resultaten van de monitoringsronden zijn tevens in te zien via www.nsl-monitoring.nl.

De NSL-monitoringsrapportage wordt ieder jaar door de staatssecretaris aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer.

Positionering NSL ten opzichte van het Schone Lucht Akkoord (SLA)

Op 13 januari 2020 hebben diverse overheden, waaronder de provincie Noord-Holland, het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Het SLA is anders van aard en heeft een andere doelstelling dan het NSL. Het NSL is een gezamenlijke inspanning van het Rijk en decentrale overheden om de (resterende) overschrijdingen van de *Europese grenswaarden* voor luchtkwaliteit zo snel mogelijk op te lossen. Het SLA richt zich op het realiseren van *gezondheidswinst* voor iedereen in Nederland. Dit moet worden behaald door een permanente

⁹ <https://www.omgevingswetportaal.nl>

1559687/1559705

verbetering van de luchtkwaliteit, waarbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de World Health Organization (WHO) in 2030.

Appendix 2 Toepasbaarheidbeginsel en Effectieve Blootstelling in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007

In de Europese richtlijn luchtkwaliteit (11 juni 2008) is vastgelegd op welke locaties de luchtkwaliteit beoordeeld moet worden ('toepasbaarheidbeginsel'). Met de wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 van 19 december 2008 is het toepasbaarheidbeginsel geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.

Op bepaalde locaties vindt volgens de richtlijn geen beoordeling van de luchtkwaliteit plaats (Toepasbaarheid). De ratio is dat de luchtkwaliteit wordt beoordeeld daar waar mensen worden blootgesteld aan luchtverontreiniging. De locaties waar de luchtkwaliteit niet beoordeeld wordt, zijn:

- a. locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
- b. terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, waar bepalingen betreffende gezondheid en veiligheid op arbeidsplaatsen van toepassing zijn;
- c. de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben.

In gebieden waar de luchtkwaliteit wel beoordeeld moet worden, wordt de luchtkwaliteit beoordeeld op locaties waar mensen worden blootgesteld aan concentraties, gedurende een periode die significant is ten opzichte van de middelingstijd van de grenswaarde (Effectieve Blootstelling). Er hoeft geen beoordeling plaats te vinden op locaties waar de blootstelling van het publiek in vergelijking met de middelingstijd van de norm niet significant is. Dit betekent dat per grenswaarde gekeken wordt naar de duur van de blootstelling.

Voor fijn stof (PM₁₀) gelden jaargemiddelde- en daggemiddelde normen. Ten aanzien van jaargemiddelde normen worden locaties beoordeeld waar mensen dagelijks verblijven, zoals bijvoorbeeld:

- woningen, andere voor wonen bestemde gebouwen, woonboten;
- instellingen voor kinderopvang;
- basisscholen en scholen voor middelbaar en hoger onderwijs;
- verzorgings- en bejaardentehuizen;
- revalidatie-instellingen;
- overige gebouwen, niet zijnde (hoofdzakelijk) een werkplek, waar sprake is van een langdurig
- verblijf door personen en zoals penitentiaire inrichtingen, asielzoekerscentra en dergelijke.

Ten aanzien van daggemiddelde normen moet men daarnaast ook denken aan plaatsen als:

- tuinen bij woningen en andere voor wonen bestemde gebouwen
- recreatiewoningen en campings;
- sport- en recreatieterreinen, buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken, pretparken en dergelijke;
- havens voor recreatievaartuigen;
- badinrichtingen in oppervlaktewater als bedoeld in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz).

Voor NO₂ gelden jaargemiddelde- en uurgemiddelde normen. Voor de jaargemiddelde normen zijn de te beoordelen locatie hierboven al vermeld. Overschrijding van luchtkwaliteitseisen met een middelingstijd van een uur is in Nederland (vrijwel) niet aan de orde, zoals ook in het NSL naar voren komt. Daarom is de bepaling van wat significante blootstelling is en op welke locaties met het oog daarop concentraties moeten worden bepaald minder relevant voor de praktijk.

Middelingstijd van een jaar	Significant ten opzichte van een middelingstijd van een etmaal	Significant ten opzichte van een middelingstijd van een uur	Niet significant ten opzichte van een middelingstijd van een jaar of etmaal, wél ten opzichte van een middelingstijd van een uur
plaatsen in de buitenlucht bij of op: - woningen, andere voor wonen bestemde gebouwen, woonboten; - instellingen voor kinderopvang; - basisscholen en scholen voor middelbaar en hoger onderwijs; - verzorgings- en bejaardentehuizen; - revalidatie-instellingen; - overige gebouwen, niet zijnde (hoofdzakelijk) een werkplek, waar sprake is van een langdurig verblijf door personen en zoals penitentiaire inrichtingen, asielzoekerscentra en dergelijke.	Naast plaatsen genoemd in de eerste kolom ook plaatsen in de buitenlucht bij of op: - tuinen bij woningen en andere voor wonen bestemde gebouwen¹⁰ - recreatiewoningen en campings; - sport- en recreatieterreinen, buitenzwembaden, speelplaatsen, speelweiden en speeltuinen, parken, pretparken en dergelijke; - havens voor recreatievaartuigen; - badinrichtingen in oppervlaktewater als bedoeld in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en	Naast plaatsen genoemd in de tweede kolom ook verblijf op voetpaden, trottoirs en fietspaden.	Bij blootstelling die niet significant is ten opzichte van de middelingstijd van een jaar of een dag, kan het gaan om het zich bevinden in de buitenlucht op of bij: - stations en haltes voor openbaar vervoer; - parkeerterreinen; - rustplaatsen langs de snelweg en andere weggebonden activiteiten (tanken, pech onderweg); - winkels en andere daarmee vergelijkbare commerciële activiteiten; - de berm bij wegen; - langs en op het water, buiten krachtens de Whvbz aangewezen plaatsen; - vaarwegen en (zee)havens. Voor een belangrijk deel gaat het hier om weggebonden activiteiten of activiteiten die in het

¹⁰ In samenhang met de overige voorbeelden uit de tabel lijkt bedoeld dat bij woningen en andere gebouwen bestemd voor wonen bij de gevel wordt gemeten of gerekend voor de jaargemiddelde en 24-uurgemiddelde waarden en daarnaast in de tuin indien deze een verblijfsfunctie heeft. In Nederland hebben voortuinen van woningen in het algemeen geen verblijfsfunctie en kan worden volstaan met het toetsen bij de gevel (geen blootstelling). Ook in de achtertuin hoeft niet specifiek te worden getoetst omdat indien toetsing bij de voorgevel, aan de wegzijde, uitwijst dat daar aan de norm wordt voldaan dit te meer zal gelden voor de achtertuin, die verder van de weg ligt.

1559687/1559705

	zwemgelegenheden (Whvbz).		verlengde van gebruik van de weg liggen.